

การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ PKRU MOOC รายวิชานันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
THE DEVELOPMENT OF ONLINE COURSE PKRU MOOC OF
RECREATION FOR AGRITOURISM

สุทธิณี พรพันธุ์ไพบูลย์^{1*}

บทคัดย่อ

การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ PKRU MOOC รายวิชานันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาบทเรียนออนไลน์ 2) เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนก่อนและหลังเรียนผ่านบทเรียนออนไลน์ และ 3) ศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อบทเรียนออนไลน์ PKRU MOOC รายวิชานันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ข้อมูล 2) การออกแบบและพัฒนาบทเรียนออนไลน์ PKRU MOOC และ 3) การนำไปใช้ โดยมีคะแนนความเหมาะสม เท่ากับ 4.47 (S.D. = 0.58) จากคะแนนเต็ม 5 และจากการประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ ด้วยแบบทดสอบการเรียนรู้และหลังเรียน และแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ภาคปกติ (จันทร์-ศุกร์) ภาคการศึกษาที่ 2/2564 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชานันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จำนวนทั้งสิ้น 61 คน พบว่า นักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนและได้เรียนผ่านบทเรียนออนไลน์ PKRU MOOC ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 คณะวิทยาการจัดการ มีความรู้เฉลี่ยก่อนเรียนน้อยกว่าหลังเรียน โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนความรู้ความเข้าใจเท่ากับ 11.97 และ 14.07 ตามลำดับ เมื่อทำการทดสอบความรู้ความเข้าใจก่อนและหลังของผู้เรียน ด้วยสถิติ t-test พบว่า หลังเรียนผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มมากขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และจากการประเมินความพึงพอใจของผู้เรียนต่อบทเรียนออนไลน์ PKRU MOOC พบว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: บทเรียนออนไลน์, นันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

Abstract

The development of online course PKRU MOOC of Recreation for Agritourism aimed at 1) developing online course, 2) comparing learners' knowledge before and after learning through online course, and 3) studying the satisfaction of the learners with the online course PKRU MOOC in the Recreation for Agritourism. The development of online courses consists of 3 steps: 1) data analysis, 2) design and development of PKRU MOOC online course and 3) implementation, the appropriateness score was 4.47 (S.D. = 0.58) out of a full score of 5. The result of development found that the online course PKRU MOOC, Recreation for Agritourism had 9 chapters. From the evaluating learning achievement, pre-test and post-test, and the satisfaction questionnaire of 61 PKRU students who enrolled in the Recreation for Agritourism - regular program (Monday-Friday), the second semester, 2021 - found that 1) the majority of students who enrolled were female and studying in the third year of the faculty of Management Science, 2) the mean of cognitive scores before learning, 11.97, was less than after, 14.0, 3) the statistical

¹ อาจารย์ สาขาการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

test, t-test, of cognitive scores after learning had a statistically significant increase at the 0.05 level, and 4) the students' satisfaction was at high in overall.

Keywords: online course, Recreation for Agritourism

บทนำ

ปัจจุบันโลกมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมถึงการเรียนการสอนที่เทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทและความสำคัญอย่างมาก การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดการเรียนการสอนมีหลากหลายรูปแบบ อาทิ การให้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือประกอบการจัดการเรียนการสอน เป็นการถ่ายทอดเนื้อหาสาระ ออกแบบการเรียนรู้ ทั้งที่ผู้สอนหรือผู้เรียนผลิตขึ้น หรือทั้งผู้เรียนและผู้สอนร่วมกันผลิต หรือการนำเสนอสื่อเทคโนโลยีที่มีอยู่ทั่วไปมาใช้ในการเรียนการสอน (พรชัย สงานปราง, ม.ป.ป.) โดยในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ได้ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัย จากการเรียนในที่ตั้ง เป็นการเรียนการสอนแบบออนไลน์เพิ่มมากขึ้น โดยการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์เป็นการเรียนการสอนที่มีการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์เป็นสื่อในการเชื่อมต่อระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน โดยใช้ระบบอินเทอร์เน็ตเป็นหลักในการเชื่อมโยงไปยังส่วนต่างๆ (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, 2545) และยังช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าเรียนรู้ได้ตามอัธยาศัย หรือมีอิสระในการเข้าเรียนทุกที่ และทุกเวลา (อาณัติ รัตนธิกุล, 2553) โดยหนึ่งในการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์คือ บทเรียนออนไลน์ MOOC (Massive Open Online Course) หรือ หลักสูตรการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ซึ่งเป็นการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้กับการเรียนการสอนที่ทันสมัยผสมผสานให้ทุกคนสามารถเข้าถึงการศึกษาได้ผ่านช่องทางออนไลน์ โดย MOOC แตกต่างจากการศึกษาทางไกลแบบเก่า คือ เน้นการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ ใช้อินเทอร์เน็ตและระบบคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการเรียนการสอน (ณัฐภัทร ตินเวส และฐานันท์ ธรรมเมธา, 2559)

คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ซึ่งได้เปิดให้มีการเรียนการสอนในสาขาวิชาการจัดการทรัพยากรเกษตรเพื่อการท่องเที่ยว โดยเล็งเห็นว่า การท่องเที่ยวจะเครื่องมือหนึ่งในการเพิ่มมูลค่าให้กับภาคการท่องเที่ยวได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในจังหวัดภูเก็ต ซึ่งเป็นเมืองแห่งการท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก การท่องเที่ยวโดยอาศัยทรัพยากรเกษตร ถือเป็นการท่องเที่ยวทางเลือก ซึ่งก่อให้เกิดการเรียนรู้ของนักท่องเที่ยวทั้งด้านวิถีชีวิต ประเพณี วัฒนธรรม และสังคม เกิดประสบการณ์การท่องเที่ยวรูปแบบใหม่ ด้วยการให้บริการกิจกรรมนันทนาการในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร นอกจากนี้กิจกรรมนันทนาการยังเป็นศาสตร์แห่งการพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม เป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ และมีรูปแบบกิจกรรมที่หลากหลาย (สมบัติ กาญจนกิจ, 2560) ซึ่งผู้จัดการนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับทรัพยากรเกษตรในพื้นที่ และการจัดการนันทนาการ เพื่อให้สามารถจัดกิจกรรมที่ตอบสนองต่อความสนใจของผู้มาเยือน และรักษาไว้ซึ่งวัตถุประสงค์ของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรอันช่วยพัฒนาทรัพยากรเกษตร ไปสู่การท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนได้ จึงได้เปิดให้มีการเรียนการสอนในรายวิชานันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ประกอบกับมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ตได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของการเรียนรู้ของนักศึกษา และผู้สนใจ รวมถึงการสนับสนุนการเรียนรู้ของทุกช่วงวัย จึงได้มีนโยบายสนับสนุนให้ผู้สอนมีการพัฒนาบทเรียนออนไลน์ ผ่านกระบวนการวิจัยเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้ของนักศึกษา และบุคลากรภายนอกอย่างต่อเนื่อง บนระบบ PKRU MOOC ผู้วิจัยจึงได้พัฒนาบทเรียนออนไลน์ PKRU MOOC รายวิชานันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรขึ้น เพื่อเป็นช่องทางในการเรียนรู้ที่เพิ่มมากขึ้น และสนับสนุนต่อนโยบายของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต โดยกำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัย ดังนี้

- 1) เพื่อพัฒนาบทเรียนออนไลน์ PKRU MOOC รายวิชานันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร
- 2) เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนก่อนและหลังเรียนผ่านบทเรียนออนไลน์ PKRU MOOC รายวิชานันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

3) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อบทเรียนออนไลน์ PKRU MOOC รายวิชานันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ และส่วนที่ 2 การประเมินผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจต่อบทเรียนออนไลน์ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ส่วนที่ 1 การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ PKRU MOOC

ผู้วิจัยได้ดำเนินการพัฒนาบทเรียนออนไลน์ โดยมีลำดับขั้นการพัฒนา 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูล (Data Analysis)

1.1) วิเคราะห์คำอธิบายรายวิชา เอกสาร ตำรา เพื่อกำหนดเนื้อหาวิชา ประกอบด้วย 9 บทเรียน และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1.2) วิเคราะห์ผู้เรียน ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ภาคปกติ (จันทร์ - ศุกร์) ที่เลือกเรียนวิชานันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นวิชาเลือกเสรี ในปีการศึกษา 2564

1.3) วิเคราะห์และกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายรายวิชา

ขั้นตอนที่ 2 ออกแบบ และพัฒนาบทเรียนออนไลน์ (Design and Development)

2.1) กำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ ออกแบบเนื้อหาบทเรียนและกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ ตรวจสอบความถูกต้อง และปรับปรุงเนื้อหา

2.2) ผลิตสื่อตามที่ได้กำหนดไว้ 9 บทเรียน ถ่ายทำวิดีโอ บันทึกเสียง และตัดต่อ

ขั้นตอนที่ 3 การนำไปใช้

3.1) ดำเนินการเผยแพร่บทเรียนรายวิชานันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร บนระบบ PKRU MOOC ของมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ทำการประเมินความเหมาะสมของบทเรียนออนไลน์จากผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข และเปิดให้นักศึกษาที่ลงทะเบียนเข้าเรียนบทเรียนออนไลน์ PKRU MOOC รายวิชานันทนาการเพื่อการท่องเที่ยว

ส่วนที่ 2 การประเมินผลสัมฤทธิ์และความพึงพอใจต่อบทเรียนออนไลน์ PKRU MOOC

การวิจัยครั้งนี้ใช้การดำเนินการวิจัยแบบการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi experiment) ด้วยรูปแบบการทดลองแบบ 1 กลุ่มทดสอบก่อนและหลังเรียน 1 group pre-test post-test design ประกอบด้วยนักศึกษา 1 ห้องเรียน และทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน โดยประชากรในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ภาคปกติ (จันทร์ - ศุกร์) ภาคการศึกษาที่ 2/2564 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชานันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นวิชาเลือกเสรี จำนวน 92 คน กลุ่มตัวอย่างในการศึกษา ได้แก่ นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ภาคปกติ (จันทร์-ศุกร์) ภาคการศึกษาที่ 2/2564 ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชานันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เป็นวิชาเลือกเสรี จำนวน 61 คน โดยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือในการศึกษา ได้แก่ แบบทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน จำนวน 20 ข้อ ทำการทดสอบค่าความเที่ยงตรงด้วยสูตร KR-21 ของคูเดอร์และริชาร์ดสัน ได้ค่าสัมประสิทธิ์เท่ากับ 0.875 และแบบสอบถามความพึงพอใจต่อบทเรียนออนไลน์ PKRU MOOC แบ่งออกเป็น ด้านข้อมูล ด้านสื่อมัลติมีเดีย และด้านการใช้งานบทเรียนออนไลน์ ทำการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยวิธีประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item-Objective Congruence: IOC) และวิเคราะห์ความเที่ยงตรงของแบบสอบถามความพึงพอใจ ได้สัมประสิทธิ์อัลฟาเท่ากับ 0.941

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ สถิติเชิงพรรณนา คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติเชิงอนุมานในการเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนก่อนและหลังเรียนผ่านบทเรียนออนไลน์ PKRU MOOC รายวิชานันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ได้แก่ Dependent t-test

ผลการวิจัยและอภิปรายผลการวิจัย

การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ รายวิชานันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สามารถสรุปผลการวิจัย โดยจำแนกตามวัตถุประสงค์การวิจัย ได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อพัฒนาบทเรียนออนไลน์ PKRU MOOC รายวิชานันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร จากการวิเคราะห์ข้อมูล การออกแบบและพัฒนาบทเรียนออนไลน์ ทำให้ได้บทเรียนออนไลน์ PKRU MOOC จำนวน 9 บท และได้เผยแพร่บนระบบ PKRU MOOC ดังลิงค์ [นันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร | MOOC Phuket Rajabhat University \(pkru.ac.th\)](https://www.pkrumoo.ac.th/) (ภาพที่ 1) โดยมีรายละเอียดดังนี้

บทที่ 1 บทนำ ประกอบด้วยความหมาย ประเภท และความสำคัญของการเกษตร ประวัติของการเกษตร ระบบเกษตร (13 คลิป)

บทที่ 2 นันทนาการ ประกอบด้วยความหมายและความสำคัญของนันทนาการ ลักษณะของนันทนาการ คุณค่า และประโยชน์ของนันทนาการ ศาสตร์ที่มีความเกี่ยวข้องกับนันทนาการ และประเภทของกิจกรรมนันทนาการ (5 คลิป)

บทที่ 3 การท่องเที่ยว ประกอบด้วยความหมายของการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ประวัติความเป็นมาของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร องค์ประกอบของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร และประเภทของแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (5 คลิป)

บทที่ 4 ช่วงชั้นโอกาสด้านนันทนาการ ประกอบด้วยความหมายและประเภทของช่วงชั้นโอกาสด้านนันทนาการ การประเมินช่วงชั้นโอกาสด้านนันทนาการ และบทสรุปการประเมินช่วงชั้นโอกาสด้านนันทนาการ (4 คลิป)

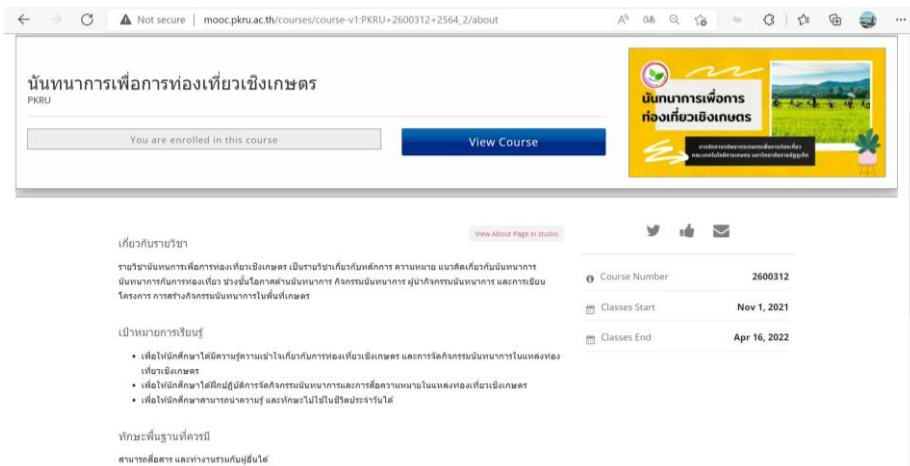
บทที่ 5 การสื่อความหมาย ประกอบด้วยความหมายและแนวคิดการสื่อความหมาย หลักการการสื่อความหมาย เป้าหมายของการสื่อความหมาย ประบวนการและประเภทของการสื่อความหมาย การเรียบเรียงเนื้อหา การกำหนดเค้าโครงเรื่อง การถ่ายทอดข้อมูล ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการสื่อความหมาย ศิลปะการพูด และศิลปะการออกแบบ (10 คลิป)

บทที่ 6 กิจกรรมนันทนาการ ประกอบด้วยกิจกรรมนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ปัจจัยที่ใช้ในการพิจารณาจัดกิจกรรมนันทนาการ การจำแนกประเภทกิจกรรมนันทนาการ กิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ ขั้นตอนการจัดกิจกรรมกลุ่มสัมพันธ์ การจัดกิจกรรม Walk Rally และประโยชน์ของกิจกรรม Walk Rally (13 คลิป)

บทที่ 7 การเขียนโครงการและรายละเอียดกิจกรรมนันทนาการ ประกอบด้วยการเขียนโครงการ ลักษณะโครงการที่ดี รายละเอียดกิจกรรมนันทนาการ และตัวอย่างการเขียนรายละเอียดกิจกรรมนันทนาการ (4 คลิป)

บทที่ 8 ผู้นำกิจกรรมนันทนาการ ประกอบด้วย ลักษณะการเป็นผู้นำกิจกรรมนันทนาการ และใบงาน (2 คลิป)

บทที่ 9 งานวิจัยที่เกี่ยวกับนันทนาการในแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร (1 คลิป)

ภาพที่ 1 บทเรียนออนไลน์ PKRU MOOC รายวิชานันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

จากการประเมินความเหมาะสมของบทเรียนออนไลน์โดยผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่าน พบว่า มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมเท่ากับ 4.47 (S.D. = 0.58) จากคะแนนเต็ม 5 โดยมีความเหมาะสมด้านการใช้งานบทเรียนออนไลน์มากที่สุด เท่ากับ 4.76 (S.D. = 0.44) รองลงมาคือ ความเหมาะสมด้านเนื้อหา และความเหมาะสมด้านภาพและสื่อมัลติมีเดีย เท่ากับ 4.36 และ 2.28 (S.D. = 0.49 และ 0.68) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อเปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนก่อนและหลังผ่านบทเรียนออนไลน์ PKRU MOOC รายวิชานันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

จากการศึกษาข้อมูลทั่วไปของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชานันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ในภาคการศึกษาที่ 2/2564 จำนวน 92 คน พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 76.1 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 23.9 กำลังศึกษาอยู่ชั้นปีที่ 3 มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 34.8 รองลงมาคือ ชั้นปีที่ 2 และชั้นปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 28.3 และ 21.7 ตามลำดับ และส่วนใหญ่กำลังศึกษาอยู่คณะวิทยาการจัดการ คิดเป็นร้อยละ 47.8 รองลงมาคือ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์และคณะครุศาสตร์เท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 23.9 และคณะเทคโนโลยีการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 4.3 ตามลำดับ และได้ทำการทดสอบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนรายวิชานันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรก่อน-หลัง จากผู้เรียนจำนวน 61 คน พบว่า ผู้เรียนมีความรู้ก่อนเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 11.97 (S.D. = 2.30) จากคะแนนเต็ม 20 คะแนน และมีคะแนนความรู้หลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 14.07 (S.D. = 3.56) เมื่อทำการทดสอบด้วยสถิติ t-test พบว่า ความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนก่อนเรียนแตกต่างจากความรู้ความเข้าใจหลังเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t = -4.59$; Sig = 0.000) ดังตาราง 1

ตารางที่ 1 เปรียบเทียบความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนก่อนและหลังผ่านบทเรียนออนไลน์ PKRU MOOC รายวิชานันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

ความรู้ความเข้าใจ	n	mean	S.D.	t	sig
ความรู้ความเข้าใจก่อนเรียน	61	11.97	2.30	-4.59	0.000
ความรู้ความเข้าใจหลังเรียน	61	14.07	3.56		

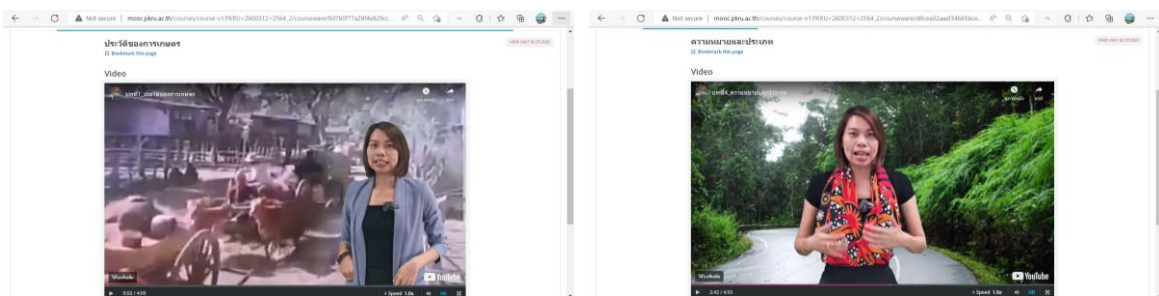
วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนต่อบทเรียนออนไลน์ PKRU MOOC รายวิชานันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

จากการศึกษาความพึงพอใจของผู้เรียนบทเรียนออนไลน์ PKRU MOOC รายวิชานันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่า ผู้เรียนมีคะแนนความพึงพอใจรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.25 (S.D. = 0.97)

จากคะแนนเต็ม 5 โดยมีความพึงพอใจมากที่สุดด้านข้อมูล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.28 (S.D. = 1.01) รองลงมาคือ ด้านสื่อมัลติมีเดีย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.26 (S.D. = 1.00) และด้านการใช้งานอบเรียนออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 (S.D. = 0.97) ตามลำดับ โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน (ภาพที่ 3) พบว่า

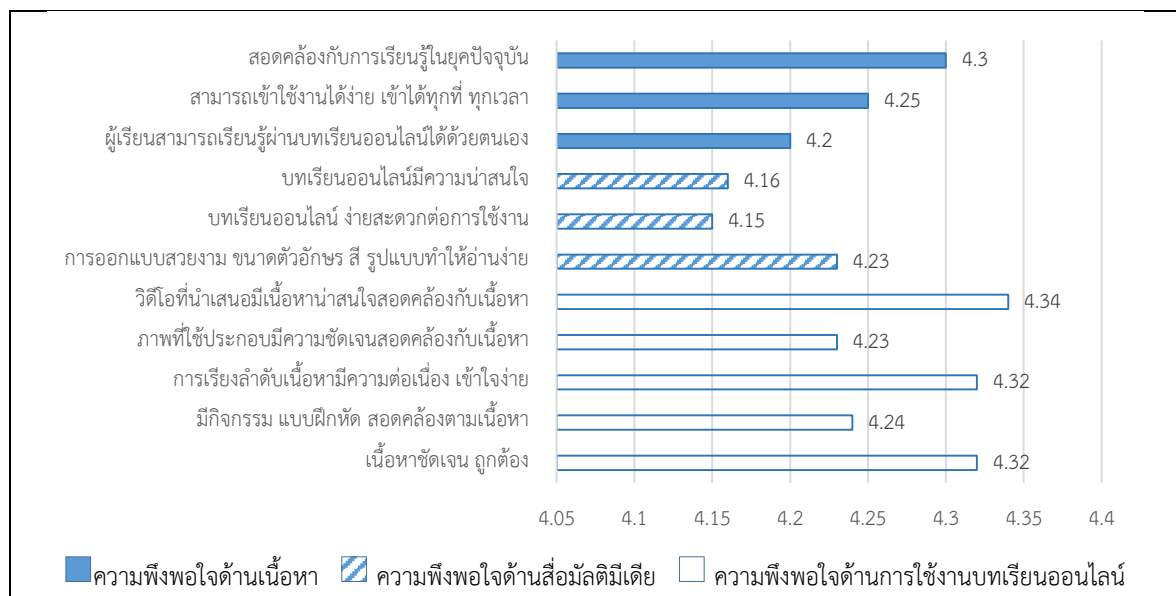
ด้านข้อมูล พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดว่า เนื้อหาชัดเจน ถูกต้อง มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.32 (S.D. = 1.01) เท่ากับ ความพึงพอใจต่อการการเรียงลำดับเนื้อหาที่มีความต่อเนื่อง เข้าใจง่าย (S.D. = 1.05) รองลงมาคือ มีกิจกรรม แบบฝึกหัด สอดคล้องตามเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจ เท่ากับ 4.24 (S.D. = 1.05) ตามลำดับ

ด้านสื่อมัลติมีเดีย พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดว่า วิดีโอที่นำเสนอมีเนื้อหาที่น่าสนใจสอดคล้องกับเนื้อหา มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.34 (S.D. = 1.01) รองลงมาคือ ความพึงพอใจต่อภาพที่ใช้ประกอบมีความชัดเจนสอดคล้องกับเนื้อหา และการออกแบบสวยงาม ขนาดตัวอักษร สี รูปแบบให้อ่านง่าย โดยมีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากันเท่ากับ (S.D. = 1.04 และ 1.05) ตามลำดับ (ภาพที่ 2)

ภาพที่ 2 สื่อมัลติมีเดียในบทเรียนออนไลน์ PKRU MOOC

ด้านการใช้งานบทเรียนออนไลน์ พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจมากที่สุดว่า มีสอดคล้องกับการเรียนรู้ในยุคปัจจุบัน มีค่าเฉลี่ยความพึงพอใจเท่ากับ 4.30 (S.D. = 0.99) รองลงมาคือ สามารถเข้าใช้งานได้ง่าย เข้าได้ทุกที่ ทุกเวลา และผู้เรียนสามารถเรียนรู้ผ่านบทเรียนออนไลน์ได้ด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 4.25 และ 4.20 (S.D. = 0.99 และ 1.09) ตามลำดับ

ภาพที่ 3 ความพึงพอใจของผู้เรียนต่อบทเรียนออนไลน์ PKRU MOOC รายวิชานันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ PKRU MOOC รายวิชานันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร พบว่า

1) การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ ได้มีการพัฒนาบทเรียนออนไลน์ PKRU MOOC รายวิชานันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร แล้วเสร็จและเผยแพร่ให้ผู้สนใจได้ลงทะเบียนเรียนตามระยะเวลาที่กำหนด จากการวางแผนการดำเนินงานที่ชัดเจน โดยมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2) ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลังการเรียนผ่านบทเรียนออนไลน์ PKRU MOOC รายวิชานันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรสูงกว่าก่อนเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของชวัญชัย ช้วนา และธารทิพย์ ช้วนา (2563) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้หลังเรียนบทเรียนออนไลน์สูงกว่าก่อนเรียน เนื่องจากบทเรียนออนไลน์ที่พัฒนามีคุณภาพจากขั้นตอนที่เป็นระบบ มีความน่าสนใจ มีสื่อที่หลากหลาย สามารถทบทวนหรือทดสอบได้ตลอดเวลา

3) ความพึงพอใจของผู้เรียนอยู่ในระดับมาก เนื่องจากเนื้อหาวิชามีความชัดเจน มีการเรียงลำดับเนื้อหา มีสื่อมัลติมีเดียที่น่าสนใจ มีภาพประกอบและมีการออกแบบที่สวยงาม สอดคล้องกับงานวิจัยของวาสนา ณ.สุโหลง อรยา สุขนิิตย์ และกัลปียกร เสริมสุข (2561) ที่กล่าวว่า ผู้เรียน มีความพึงพอใจต่อบทเรียนออนไลน์ที่มีการจัดทำบทเรียนที่มีความสอดคล้องกับเนื้อหาคำอธิบายรายวิชา วัตถุประสงค์ การวัดและประเมินผลในรายวิชา โดยมีการเรียงลำดับจากง่ายไปยาก และสอดคล้องกับ ศิริพร มีพรบุชา (2563) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้แบบออนไลน์ทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนซ้ำหรือทบทวนผ่านบทเรียนออนไลน์ได้ในเวลาที่ต้องการ นอกจากนี้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนก่อนและหลังเรียนยังแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เช่นเดียวกับผลการศึกษาที่พบว่า ความรู้ความเข้าใจของผู้เรียนหลังเรียนรู้ออนไลน์ PKRU MOOC เรื่องนันทนาการเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับการบริหารจัดการ

1) จากผลการศึกษาที่พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการใช้งาน PKRU MOOC ที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในปัจจุบัน และง่ายต่อการใช้งาน จึงควรมีการพัฒนาบทเรียน PKRU MOOC ในรายวิชาอื่น ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการเรียนรู้ด้วยตัวเองได้มากขึ้น

2) จากผลการศึกษาที่พบว่า ผู้เรียนมีความพึงพอใจน้อยที่สุดเกี่ยวกับการสะดวกในการเข้าใช้งาน จึงควรมีการจัดทำคู่มือประกอบการใช้งาน PKRU MOOC

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนในรูปแบบอื่น ๆ ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกปฏิบัติ หรือมีการพัฒนาในเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน

2) พัฒนารูปแบบการเรียนการสอนแบบบูรณาการร่วมกันระหว่างบทเรียนออนไลน์ และการเรียนในห้องเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการเรียนที่สูงขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจากหลาย ๆ ฝ่าย โดยเฉพาะสำนักวิทยบริการและเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ ที่ได้ถ่ายทอดความรู้เทคนิคและวิธีการจัดทำบทเรียนออนไลน์ PKRU MOOC สถาบันวิจัยและพัฒนา สำหรับแนวทางการพัฒนางานวิจัยและสนับสนุนทุนการวิจัย รวมถึงนักศึกษาที่ได้เข้าร่วมการวิจัยครั้งนี้

เอกสารอ้างอิง

- ขวัญชัย ช้วนา และธารทิพย์ ช้วนา. (2563). การพัฒนาบทเรียนออนไลน์ (E-LEARNING) รายวิชาการจัดการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต ชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร. วารสารมหาจุฬานาครทรรศน์. 7(12), 295-306
- ณัฐภัทร ตินเวส และฐาปนีย์ ธรรมเมธา. (2559). การศึกษารูปแบบการจัดการศึกษาออนไลน์ระบบเปิดแบบ MOOC ของอุดมศึกษาไทย. Veridian E-Journal ฉบับภาษาไทย สาขามนุษยศาสตร์ และศิลปะ. 9(3), 1463-1479
- พรชัย สงานปราง (ม.ป.ป.) **หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีสารสนเทศ** สืบค้นเมื่อ 30 ธันวาคม 2563, จาก <https://sites.google.com/site/elearningkrujames/ICT>.
- วาสนา ณ.สุโหลง อรยา สุขชนิดย์ และกัลปยกร เสริมสุข. (2561). **สภาพการใช้ ความต้องการในการใช้ และความพึงพอใจในการใช้งานแหล่งทรัพยากรการเรียนรู้ออนไลน์ระบบเปิดสำหรับมหาชนในรายวิชาศึกษาทั่วไปของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย**. รายงานการวิจัยคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. ตีพิมพ์: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
- ศิริพร มีพรบุชา. (2563). **การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนแบบออนไลน์ โดยใช้ระบบห้องเรียนออนไลน์ google classroom ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 เรื่อง แนวคิดเชิงคำนวณแก้ปัญหา**. รายงานการวิจัย กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ประจวบคีรีขันธ์: โรงเรียนบ้านห้วยมงคล.
- สมบัติ กาญจนกิจ. (2560). **นันทนาการและอุตสาหกรรมท่องเที่ยว**. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. (2545). **E-Learning**. สืบค้นเมื่อ 30 ธันวาคม 2563, จาก LEARN TECH (thai2learn.com)
- อาณัติ รัตนธิรกุล. (2553). **สร้างระบบ e-learning ด้วย Moodle ฉบับสมบูรณ์**. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดดูเคชั่น